

Załącznik nr 1

Grupy Wymiany Doświadczeń w zarządzaniu Oświatą

KARTA OPISU DOBREJ PRAKTYKI

1. Tytuł:	Doradztwo zawodowe. Targi Pracy i Edukacji		
Typ JST	Nazwa JST	Liczba mieszkańców	Obszar tematyczny
Powiat	Powiat Nowosolski	87339	2.d Systemy wsparcia ucznia - doradztwo, osoby o szczególnych potrzebach, wychowawcza funkcja szkoły
2. Opis dobrej praktyki:			
2.1 Charakterystyka lokalnego systemu (Gdzie? - Tylko to co ważne dla zrozumienia rozwiązania)	Powiat nowosolski (obejmujący swoim obszarem miasto Nowa Sól oraz gminy: Bytom Odrzański, Kożuchów, Nowe Miasteczko, Kolsko, Nowa Sól, Otyń oraz Siedlisko) jest organem prowadzącym dla następujących placówek: Liceum Ogólnokształcące, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, cztery zespoły szkół ponadgimnazjalnych; Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego. W szkołach powiatu uczniowie kształcą się w m.in. zawodach: elektryk, ekonomista, mechatronik, mechanik, logistik, spedytor, organizacja usług gastronomicznych, hotelarstwo, organizacja reklamy, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, usług fryzjerskich, inżynierii środowiska i melioracji. Rozwinięta formą jest także kształcenie pracowników młodocianych na poziomie szkoły zawodowej, którzy podczas nauki zdobywają również przygotowanie zawodowe bezpośrednio u pracodawcy oraz podnoszą swoje kwalifikacje na kursach zawodowych. Pozytywnym aspektem szkolnictwa ponadgimnazjalnego na terenie powiatu jest szeroka oferta kształcenia w technikach oraz zasadniczych szkołach zawodowych. Technika na terenie powiatu cieszą się dużym zainteresowaniem, a oferowane przez nie kierunki dają szansę zdobycia ciekawego zawodu, nie zamykając przy tym drogi na studia wyższe. Edukacyjnym centrum dla Powiatu Nowosolskiego jest miasto Nowa Sól. To tu zlokalizowana jest większość szkół prowadzonych przez Powiat. Na terenie powiatu istnieje siatka kształcących zawodowo jako pozostałość po szkołach przyfabrycznych sprzed 1989 r. Obecnie zapotrzebowanie na wykształcenie zawodowe uczniów wynika z intensywniej rozwijającej się strefy przemysłowej i powstających licznie zakładów.		
2.2 Problem, który był powodem wdrożenia innowacji. (Dlaczego?)	Podstawowym problemem dla powiatu, jako organu prowadzącego dla szkół oraz administratora odpowiedzialnego za rozwój gospodarczy, jest kreowanie kształcenia zawodowego odpowiadającego zapotrzebowaniu wynikającemu z rynku pracy. Zadaniem nowoczesnej szkoły powinno być przygotowanie absolwenta do mobilności i elastycznego funkcjonowania na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Młodzi ludzie rozwijają w trakcie nauki wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które potem doskonałą podczas praktycznej nauki zawodu. Zasadniczym wyzwaniem organu prowadzącego jest dostosowanie oferty kształcenia szkół ponadgimnazjalnych do potrzeb i oczekiwań lokalnego rynku pracy, panujących na nim tendencji i wymagań pracodawców. A co za tym idzie dostarczenie uczniom szkół gimnazjalnych jak i ponadgimnazjalnych potrzebnych kompetencji miękkich (doradztwo edukacyjno-zawodowe), które pozwolą uczniom w przyszłości odnaleźć się na rynku pracy. Powiat Nowosolski podejmując prowadzone działania kieruje się badaniami, w tym badaniami lokalnego rynku pracy prowadzonymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli. PUP corocznie przygotowuje raport „Badanie pracodawców Powiatu Nowosolskiego” oraz „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych Powiatu Nowosolskiego”. Celem tych badań jest zdiagnozowanie podmiotów gospodarki pod kątem zapotrzebowania na zawody, specjalności, a tym samym wyposażenie instytucji edukacyjnych w wiedzę o stanie lokalnego rynku pracy i obowiązujących tendencjach umożliwiających im dostosowanie oferty edukacyjnej do wymagań powiatowego rynku zatrudnienia.		
2.3 Na czym polega zastosowane rozwiązanie? (Co?)	1. Pierwszą inicjatywą powiatu było utworzenie i powołania zespołu ds. szkolnictwa zawodowego i współpracy z przedsiębiorcami. Do zespołu weszli: przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pracodawców, dyrektorzy szkół, doradcy zawodowi, przedstawiciele administracji. Zadaniem zespołu była identyfikacja przyczyn i próba wypracowania rozwiązań. 2. Równolegle powołany został pełnomocnik starosty ds. kontaktów i współpracy z przedsiębiorcami. Działalność pełnomocnika w dużej mierze opiera się o analizę bieżącej sytuacji na lokalnym rynku pracy, prognozę zapotrzebowania na umiejętności i kwalifikacje w danym zakresie, organizowanie trwałej współpracy z przedsiębiorcami na linii organ prowadzący – szkoła oraz wspólne działania na rzecz doradztwa zawodowego. Działanie te wykonuje wychodząc w teren (wizyty w przedsiębiorstwach) oraz pełniąc jednodniowy dyżur w Starostwie Powiatowym w Nowej Soli. 3. W ramach możliwości powiatu, jako organu prowadzącego przygotowano kampanię promującą szkolnictwo ponadgimnazjalne w powiecie, której zadaniem jest zatrzymanie uczniów w naszych szkołach, a jednocześnie ukazywanie pozytywnych stron kształcenia zawodowego (tzw. odczarowywanie zawodówek) m.in. poprzez hasło działań „Szacun dla zawodowców”.		

	4. Równolegle podjęto próbę <u>dostosowania kierunków kształcenia w cyklu trzy- i czteroletnim</u> do zapotrzebowania funkcjonującej w Nowe Soli strefy przemysłowej, w tym tworzenie klas patronackich (na podstawie porozumień kształcących pod potrzeby konkretnych przedsiębiorstw) oraz tworzenia form dokształcania do potrzeb pracodawców w systemie skróconym np. kwalifikacyjnych kursów zawodowych. 5. Samorząd powiatowy utworzył <u>sieci doradców zawodowych</u>. Jedną z form działalności sieci doradców jest organizowanie wizyt zawodoznawczych dla uczniów w lokalnych przedsiębiorstwach. Wizyty te umożliwiają poznanie nie tylko środowiska lokalnego rynku pracy, ale i struktury zatrudnienia w regionie. Ponadto wspomagają proces poradnictwa zawodowego dla dzieci i młodzieży. Informacje uzyskane od pracodawców są przekazywane przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowej Soli uczniom klas szóstych szkół podstawowych, trzecich gimnazjum oraz maturzystom podczas organizowanych w szkołach warsztatów dotyczących wyboru szkoły i zawodu oraz badań preferencji edukacyjno-zawodowych uczniów prowadzonych na terenie ich szkół macierzystych. Biorący udział w spotkaniach mają okazję zdobyć informacje na temat działalności firm, oferowanego zatrudnienia, warunków pracy w danym zakładzie (warunków płacowych i socjalnych oferowanych przez firmę). Wizyty w przedsiębiorstwach dodatkowo pogłębiają znajomość technologii i organizacji pracy, dają sposobność zaznajamiania się z nowoczesnym oprogramowaniem i oprzyrządowaniem oraz pozwalają na bezpośredni kontakt ze środowiskiem pracy. Dostarczają praktycznej wiedzy o zawodach, czynnościach i warunkach ich wykonywania. Powyższe informacje są następnie przekazywane przez doradców zawodowych lub pedagogów szkolnych (pełniących rolę doradcy zawodowego w szkole) bezpośrednio uczniom, wskazując im drogę, jaką muszą pokonać, aby zdobyć dany zawód, wykształcenie oraz pracę. Ponadto, w ramach prowadzonych wspólnych spotkań, doradcy zawodowi wymieniają się doświadczeniami w pracy z uczniem, jego oczekiwaniach i postrzeganiu siebie i swojej ścieżki edukacyjnej, a potem zawodowej. Doradcy zawodowi przedstawiają także informację zwrotną dla lokalnego rynku pracy. 6. Następnym elementem było <u>rozszerzenie działań związane z doradztwem edukacyjno-zawodowym</u> (rozbudowana forma wynikająca z otrzymania dofinansowania ze środków UE) z w szkołach ponadgimnazjalnych. Uczeń ma dostęp do profesjonalnych szkoleń: badanie „Indywidualny Plan Działania” czyli diagnoza indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz predyspozycji osobowych ucznia; indywidualne 5-cio godzinne spotkanie z doradcą zawodowym, w celu wzmocnienia mocnych stron ucznia, zniwelowaniu słabych stron (przekonań, negatywnych myśli itp.), pobudzenia motywacji i chęci do działania ucznia do dalszej edukacji lub pracy, rozwiązanie jego trudnych sytuacji, określenia ścieżki kariery, profesjonalnego przygotowania do praktyk lub staży oraz przygotowania go do wejścia na rynek pracy; szkolenia doskonalące umiejętność poruszania się na rynku pracy tj. kreowanie wizerunku na rynku pracy, etyka pracy, profesjonalna rekrutacja. 7. Inicjatywą powiązaną i istotną dla powiązania kształcenia zawodowego i rynku pracy jest idea <u>wspólnych targów pracy i edukacji</u>. Inicjatywa Targów ma na celu dać osobom zainteresowanym jak największy wachlarz możliwości odnalezienia miejsca na powiatowym rynku pracy oraz stworzenie płaszczyzny wspólnej komunikacji pomiędzy osobami poszukującymi pracy, a pracodawcami oraz dla przedsiębiorców możliwość pozyskania dobrze przygotowanej, wykwalifikowanej kadry pracowników – absolwentów szkół, a także zaistnienia w samej świadomości uczniowskiej. Z ofert, jaka jest prezentowana podczas tych wydarzeń korzystają uczniowie, którzy stoją na progu swojej drogi zawodowej. Jest to akcja, która ma także na celu zatrzymać młodzież w naszym powiecie. Prezentacja na targach szkół ponadgimnazjalnych jest jednym z elementów przedstawienia oferty kształcenia dla uczniów gimnazjalnych. Forma interaktywna, czyli udział w warsztatach związanych z kierunkami kształcenia. Dodatkowo z budżetu powiatu finansowany jest dojazd na targi dla uczniów klas trzecich ze wszystkich szkół gimnazjalnych na terenie powiatu. W ciągu kilku edycji przedsięwzięcia podczas samej imprezy organizowany jest szereg atrakcji skierowanych do gimnazjalistów m.in. wizyty uczniów w zakładach na strefie przemysłowej, gdzie uczeń może spotkać się z rzeczywistym środowiskiem pracy konkursy np. akcja „Paszport gimnazjalisty” gdzie uczeń musi zwiedzić stoisko każdej ze szkół zdobywając pieczątki, a w nagrodę na stoisku promocyjnym Powiatu odebrać upominek. W trakcie odbywają się liczne imprezy towarzyszące np. panele dyskusyjne z udziałem przedstawicieli przedsiębiorców, szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, w tym samorządy uczniowskie, przedstawienia, występy po to, aby targi tętniły życiem przez cały czas ich trwania. Z roku na rok zainteresowanie i frekwencja są coraz większe. Z każdą kolejną edycją Targów rozwijają się dopasowując się potrzeb i oczekiwań odbiorców jednocześnie każdorazowo pojawiają się nowe niekonwencjonalne rozwiązania jak np. flash mob prezentujący kierunki kształcenia zawodowego. Część niekonwencjonalnych rozwiązań „kopiowana” jest przez poszczególne placówki edukacyjne. Realizowane działania mocno wspiera szeroko prowadzona promocja placówek oświatowych powiatu nowosolskiego, wychodząca na przeciw uczniom szkół gimnazjalnych i ich rodziców.
2.4 Kto, kiedy i co zrobił? (Jak?)	Owołanie <i>zespołu ds. szkolnictwa zawodowego i współpracy z przedsiębiorcami</i> nastąpiło w 20105 r. W skład zespołu wchodzi: 30 osób. Od początku istnienia zespołu odbyło się 5 spotkań. <i>Pełnomocnik Starosty ds. kontaktów i współpracy z przedsiębiorcami</i> został powołany na początku 2016 r w ramach umowy cywilnoprawnej. W roku szkolnym 2015/2016 w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowej Soli powołana została <i>Powiatowa Sieć Doradców Zawodowych</i>. Inicjatorem i organizatorem tego działania jest Dyrektor PPP. W ramach sieci działają pedagodzy szkolni, doradcy zawodowi (pełniący rolę doradcy zawodowego w szkole), a także przedstawiciele starostwa. W sieci działa 21 osób, z czego 15 regularnie. Zawodoznawcy wychodzą na wizyty w firmach dwa razy

	w miesiącu. Poza tym spotykają się cyklicznie dokonując podsumowania podjętych działań. Ze spotkań członków Sieci przygotowywany jest raport, który przekazywany jest organowi prowadzącemu. Organizację Targów Pracy i Edukacji zainicjowano w 2015 r. Targi organizowane są w hali sportowej <i>Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk”</i> w Nowej Soli we współpracy ze szkołami, Powiatowym Urzędem Pracy oraz <i>Organizacją Pracodawców Ziemi Lubuskiej</i>. PUP oraz OPZL odpowiadają za promowanie inicjatywy na lokalnym rynku pracy oraz rekrutację firm, uczelni wyższych, instytucji szkoleniowych, Powiat Nowosolski za przygotowanie warsztatów, dowóz uczniów, działania promocyjne, <i>Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk”</i> odpowiada za przygotowanie hali sportowej, wydzielanie miejsc na stoiska, zapewnienie energii elektrycznej, obsługa itp. Przedstawiciele firm angażują się w inicjatywę Targów od samego początku. Celem organizacyjnym służy przygotowywany corocznie przez PUP regulamin Targów Pracy i Edukacji. Decyzją władz powiatu nowosolskiego udział w targach jest bezpłatny, ma to na celu zachęcenie jak najszerszej grupy instytucji do udziału i prezentacji swojej oferty. Organizacja Targów z roku na rok ulegała modyfikacji, wprowadzania coraz ciekawszych narzędzi przyciągających firmy (bezpośredni kontakt z absolwentami, panele dyskusyjne) i uczniów (występy, możliwość złożenia CV).
2.5 Z jakim skutkiem? <i>(Jakie efekty osiągnięto?)</i>	Prowadzone przez Powiat Nowosolski działania przynoszą konkretne korzyści: ✓ Dla lokalnych firm: prezentacja oferty firmy wśród innych przedsiębiorców, uczniów, zaistnienie w świadomości uczniowskiej, możliwość pozyskania wykwalifikowanej branżowo kadry pracowników - absolwentów szkół, ✓ Dla szkół ponadgimnazjalnych: przedstawienie oferty edukacyjnej, możliwość bezpośredniego kontaktu z uczniami gimnazjum, kadra doradców zawodowych wyposażona w informacje dot. działalności firm oraz znajomości technologii, nowoczesnych rozwiązań i organizacji pracy; w Targach Pracy i Edukacji biorą udział osoby bezrobotne oraz uczniowie szkół gimnazjalnych (ok. 700 osób) i ponadgimnazjalnych (ok. 300 osób). Organizowanych jest przez placówki edukacyjne ok. 30 warsztatów zawodowych. Na Targach wystawia się średnio od 30 do 40 firm, uczelnie wyższe, instytucje szkoleniowe, szkoły ponadgimnazjalne, powiatowe urzędy pracy ✓ Dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych: zapoznanie się z ofertą kształcenia szkół, zdobycie kompetencji miękkich, poznanie rzeczywistego środowiska pracy ✓ Dla organu prowadzącego: opracowanie profilu pracownika potrzebnego na rynku pracy, zatrzymanie ucznia na rynku pracy i potencjalnego pracownika w powiecie. Jednoczesne prowadzenie kilku przenikających się działań, wspólne wysiłki różnych grup i instytucji dają pozytywny efekt w odbiorze szkolnictwa powiatowego, lokalnego rynku pracy zarówno wśród uczniów jak i ich rodziców. Przede wszystkim poprzez prowadzone inicjatywy zachowujemy pełną otwartość i obecność zewnętrzną szkół. Ciągłe nas widać w przestrzeni powiatu nowosolskiego i jego okolic.
2.6 Ile to kosztowało? <i>(Informacja o kosztach systemu)</i>	<u>Koszty związane z opracowaniem i uruchomieniem systemu:</u> Powołanie zespołu ds. szkolnictwa zawodowego i współpracy z przedsiębiorcami – bezkosztowne. Utworzenie Sieci Doradców Zawodowych Powiatu Nowosolskiego było bezkosztowne. Całkowity koszt targów to kwota rzędu od 20 do 30 tys. zł, na którą składają się m.in.: przygotowanie hali sportowej do przyjęcia wszystkich zainteresowanych instytucji, przygotowanie warsztatów zawodowych, dowóz uczniów szkół gimnazjalnych, działania promocyjne, realizacja paneli dyskusyjnych itp. Środki te zabezpieczane są w budżecie Powiatu Nowosolskiego. <u>Koszty bieżące związane z funkcjonowaniem systemu (roczne):</u> Działalność zespołu ds. szkolnictwa zawodowego i współpracy z przedsiębiorcami – bezkosztowne. Działalność pełnomocnika starosty ds. kontaktów i współpracy z przedsiębiorcami – w ramach umowy cywilnoprawnej. Środki te zabezpieczane są w budżecie Powiatu Nowosolskiego Bieżące funkcjonowanie sieci doradców zawodowych powiatu nowosolskiego nie generuje kosztów. Pedagogzy i doradcy zawodowi działają bezpłatnie w ramach swojej pracy poza podstawowymi obowiązkami. Koszty promocji szkół: około 50 tys. zł. Środki te zabezpieczane są w budżecie Powiatu Nowosolskiego
2.7 Dlaczego warto promować to rozwiązanie? <i>(Ocena w skali 1-5 plus krótkie uzasadnienie)</i>	<u>Waga problemu:</u> Ocena 4 Niedostateczna współpraca pomiędzy kształceniem zawodowym, a potrzebami rynku pracy w powiązaniu z problemami ogólnymi tj. niż demograficzny wkraczający do szkół, zmieniający się rynek pracy w kierunku rynku pracownika w sumie stanie się dużym problemem dla rynku pracy i edukacji. Problem nieskorelowania popytu na pracownika z podażą wynikający z potrzeb rynku pracy należy ocenić, jako znaczący. <u>Innowacyjność podejścia:</u> Ocena 4 Tworzenie pogłębionego doradztwa zawodowego oraz targi pracy i edukacji są formami funkcjonującymi na rynku. Zaletą powyższego rozwiązania jest stawianie na wskaźniki jakościowe określające działanie. Do wysoko innowacyjnych, niespotykanych w działaniu administracji samorządowej, należy zaliczyć elementy towarzyszące, kampania promocyjna z wykorzystaniem debat, paneli, flesh moba. Działania podstawowe oraz towarzyszące stanowią ocenę znaczącą.

	<u>Skuteczność rozwiązania:</u> Ocena 4 Zakładane efekty długofalowe (powiązanie szkolnictwa zawodowego i współpracy przedsiębiorców) stanowią efekt długofalowy, na który mogą mieć wpływ niezależne czynniki. Na moment oceny krótkofalowej oceniamy, że wybrane narzędzia sprzyjają osiągnięciu zakładanych celów. Przeprowadzane badania poszczególnych działań częściowych wskazują, że działania oceniane są jako efektywne. Skala oddziaływania zależna jest w dużej mierze od sposobu realizacji.
	<u>Replikowalność - liczba JST, które mogą z niego skorzystać:</u> Ocena 5 Prowadzone przez powiat nowosolski działania są możliwe do wykorzystania przez jst na szczeblu powiatowym, przy założeniu pozytywnych relacji i chęci współpracy z samorządami niższego szczebla, otoczeniem biznesu oraz szkołami. Słaba stroną jest konieczność szerokiej współpracy z podmiotami o różnych profilach działalności. Zaletą możliwości wykorzystania rozwiązania jest możliwość powiązania z innymi rozwiązaniami zależnymi od lokalnej sytuacji gospodarczej czy innych. Atutem rozwiązania jest w podstawie zmiana myślenia osób z instytucji o różnych potrzebach i oczekiwaniach w jednym kierunku. Istnieje możliwość pozyskania źródeł zewnętrznych na realizację części działań.
2.8 Zalecenia dot. replikacji narzędzia (Ryzyka i ograniczenia, na które należy zwrócić uwagę)	Ryzykiem w podejmowanych działaniach może być: 1) brak właściwej diagnozy lokalnego otoczenia społeczno-gospodarczego, 2) brak wspólnej wizji organu prowadzącego, szkół i otoczenia biznesu, brak wspólnego celu, do którego będą dążyć spowoduje nieskuteczność działań. 3) niedopasowanie narzędzi do lokalnych uwarunkowań i otoczenia, 4) niska motywacja realizatorów działań spowodowana długofalowością działań. Przeszkodę stanowić może także brak zainteresowania ze strony uczniów, dlatego należy ciągle ich motywować, zachęcać stosując różne narzędzie przyciągające ich do prowadzonych działań.

3. Namiary na osobę, która może przekazać szczegółowe informacje na temat rozwiązania

Imię i Nazwisko	Natalia Gawlita Katarzyna Dziendziura	Funkcja	Inspektor Naczelnik Wydziału
Adres	Starostwo Powiatowe w Nowej Soli, 67-100 ul. Moniuszki 3 B	Telefon	0 68 458 68 14 068 458 68 47
E-mail	n.gawlita@powiat-nowosolski.pl k.dziendziura@powiat-nowosolski.pl		

4. Wzorcowe dokumenty i materiały dostępne dla podmiotów zainteresowanych replikacją

Opis dokumentu / materiału	Forma udostępnienia: załącznik (preferowane) / link
1. Regulamin Targów Pracy i Edukacji	http://powiat-nowosolski.pl/zapraszamy-na-targi-pracy-i-edukacji/
2. . Informacja o Targach Pracy i Edukacji	http://powiat-nowosolski.pl/najlepsze-targi-pracy-i-edukacji/
3. Zakres zadań pełnomocnika (wyciąg z umowy)	(...) 1. Stała komunikacja między przedsiębiorcami, starostwem i szkołami zawodowymi, a w szczególności: a) analiza bieżącej sytuacji na rynku pracy w poszczególnych sektorach, b) prognoza zapotrzebowania na umiejętności i kwalifikacje w danym obszarze, c) wspólne działanie w obszarze doradztwa zawodowego, d) zorganizowanie trwałej współpracy z przedsiębiorcami w powiecie, e) przeprowadzenie diagnozy zapotrzebowania wśród pracodawców pod kątem praktyk i staży dla uczniów i nauczycieli, f) pełnienie dyżurów w starostwie – jeden raz w tygodniu.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

